

Tlačová správa
Luxemburg 27. októbra 2022

„Otáčavé dvere“: laxné pravidlá pre agentúry EÚ

Európsky dvor audítorov (EDA) vo svojej výročnej správe o agentúrach EÚ, ktorá bola dnes uverejnená, konštatuje, že agentúry EÚ by mali sprísniť svoje pravidlá a kontroly, aby minimalizovali riziko, že manažéri a iní služobne starší zamestnanci, ktorí ukončia pracovný pomer v agentúrach, nastúpia do zamestnania v súkromnom sektore, čo by ich mohlo dostať do konfliktu záujmov a ohroziť integritu inštitúcií EÚ. EDA, finančný kontrolór EÚ, zároveň potvrdil, že účtovníctvo agentúr je spoľahlivé a ich účtovné závierky za rok 2021 schválil. Audítori tiež vyjadrili kladné stanovisko k všetkým 44 agentúram v súvislosti s tým, ako vyberajú príjmy na svoje operácie, a priaznivý posudok k stavu výdavkov získali všetky agentúry okrem jednej, a to aj napriek tomu, že vo väčšine agentúr pretrvávajú problémy v oblasti verejného obstarávania.

„Sme opäť schopní poskytnúť agentúram EÚ audítorský výrok bez výhrad k ich účtovným závierkam a príjmom a ich výdavky vo všeobecnosti spĺňajú očakávania,“ uviedol Rimantas Šadžius, člen EDA, ktorý vedie audit. *„Zákonodarcovia a agentúry však musia náš varovný signál zohľadniť a dôslednejšie riešiť potenciálne javy otáčavých dverí, aby sa zabránilo konfliktom záujmov a poškodeniu dobrého mena samotných agentúr a EÚ ako celku.“*

V pravidlách EÚ sa stanovuje veľmi málo povinností pre orgány EÚ, pokiaľ ide o monitorovanie toho, či súčasní a bývalí zamestnanci dodržiavajú požiadavky týkajúce sa situácií s rizikom „otáčavých dverí“. Na druhej strane sú agentúry EÚ (najmä tie, ktoré majú regulačné právomoci a prepojenie na priemysel) obzvlášť vystavené riziku tzv. otáčavých dverí z dvoch dôvodov: po prvé, využívanie dočasných zamestnancov s vysokou mierou fluktuácie, a po druhé, ich model riadenia s krátkodobým mandátom pre členov správnej rady. Problém v tejto súvislosti spočíva v tom, že členovia správnej rady nie sú zamestnancami agentúr, takže pravidlá týkajúce sa tzv. javu otáčavých dverí sa na nich nevzťahujú. Audítori tvrdia, že v dôsledku tejto situácie to vytvára právne vákuum a vedie k tomu, že sa posudzuje len malá časť potenciálnych prípadov „otáčavých dverí“. Okrem toho len niekoľko agentúr ide nad rámec minimálnych právnych požiadaviek pri riešení potenciálnych situácií „otáčavých dverí“. Väčšina z nich ani nemonitoruje dodržiavanie predpisov medzi svojimi súčasnými a bývalými zamestnancami a namiesto toho sa spolieha takmer výlučne na vlastné vyhlásenia.

Audítori už vo viacerých svojich predchádzajúcich správach identifikovali problémy týkajúce sa riadenia a konfliktov záujmov vo vzťahu k agentúram EÚ. V tejto správe sa opäť poukazuje na otázky riadenia

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body výročnej správy Európskeho dvora audítorov o agentúrach EÚ za rok 2021. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

orgánov dohľadu nad bankami, poisťovňami a finančnými trhmi, ktoré ponechávajú otvorené dvere na uprednostnenie národných záujmov pred európskymi záujmami.

Audítori tiež opätovne kritizujú spôsob, akým agentúry nakupujú tovar a služby, a vyzývajú ich, aby zabezpečili čo najlepší pomer medzi kvalitou a cenou. Nedostatky vo verejnom obstarávaní stále patria medzi hlavné dôvody, prečo sa agentúram nedarí dodržiavať pravidlá týkajúce sa platieb, a počet takýchto prípadov sa v poslednom čase zvýšil. V polovici agentúr audítori zistili nedostatky v zmluvách. V prípade jednej agentúry (agentúry eu-LISA, ktorá spravuje systémy v priestore slobody a bezpečnosti) zistili nesprávne výdavky vo výške 18,1 mil. EUR v dôsledku problémov, ktoré už boli oznámené v minulosti. Agentúra v súčasnosti zaznamenala ďalšie varovanie žltou kartou vo forme audítorského výroku s výhradou k jej platbám a žiada sa od nej, aby zlepšila svoje verejné obstarávanie a riadenie zmlúv.

Z auditu vyplýva, že vojna Ruska proti Ukrajine mala vplyv najmä na tri agentúry. Agentúra EÚ pre azyl (EUAA) požiadala o viac zamestnancov a finančných prostriedkov s cieľom reagovať na žiadosti o dodatočnú pomoc od krajín EÚ, ktoré prijali ukrajinských utečencov. Činnosti Agentúry Európskej únie pre vesmírny program EÚ (EUSPA) boli ovplyvnené tým, že ruské nosné rakety Sojuz sa už nemohli používať na jej satelity Galileo. A napokon, agentúra na likvidáciu zlyhávajúcich bánk (SRB) dospela k záveru, že vojna zvýšila úverové riziká v súvislosti s expozíciami bánk voči protistranám v Rusku, Bielorusku a na Ukrajine, ako aj úvery domácim spoločnostiam, ktoré sú najviac vystavené dôsledkom vojny.

Základné informácie

Agentúry EÚ majú významný vplyv v oblastiach, ktoré majú zásadný význam pre každodenný život Európanov, ako je zdravie, bezpečnosť a spravodlivosť. V roku 2021 vynaložili 13,1 mld. EUR z rozpočtu EÚ na vykonávanie programov vrátane programov na podporu Európskej zelenej dohody a výskumu. Zamestnávali 14 430 ľudí (17 % všetkých zamestnancov EÚ) s celkovým rozpočtom 4,1 mld. EUR (2,5 % rozpočtu EÚ ako celku) bez zohľadnenia SRB. Na vrchole zoznamu je agentúra Frontex s viac ako 1 500 zamestnancami a rozpočtom vo výške 500 mil. EUR.

„Otáčavé dvere“ v kontexte EÚ znamenajú prípady, keď zamestnanci odchádzajú z verejnej služby EÚ, aby nastúpili do funkcií v súkromnom sektore, ktoré súvisia s ich predchádzajúcimi činnosťami. Táto situácia môže viesť ku konfliktu záujmov a môže predstavovať riziko pre integritu inštitúcií EÚ, keďže cenné interné znalosti sa môžu preniesť do súkromného sektora alebo bývalí úradníci môžu lobovať u svojich bývalých kolegov alebo súčasní úradníci môžu byť ovplyvnení možnosťou zamestnať sa inde.

Úplná výročná správa o agentúrach EÚ je dostupná na [webovom sídle ECA](#) spolu so súhrnným dokumentom „*Audit agentúr EÚ v skratke*“. Dnes, 27. októbra, audítori organizujú online konferenciu na tému „Správne finančné riadenie v agentúrach EÚ“, ktorá bude zameraná na riziko konfliktu záujmov spojeného s prijímaním zamestnancov v situácii „otáčavých dverí“ a na otázky verejného obstarávania. [Sledujte naživo](#) na YouTube od 9.30 do 12.30 hod.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 621 552 224
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 553 547